

[Torben Lund]

sen, overhovedet at tale om penge i forbindelse med forebyggelse. Men selvfølgelig vil forebyggelse koste noget; vi skal også være villige til at sætte midler af til den. En benægtelse af, at den har en pris, at den kræver nogle ressourcer, er i virkeligheden alene et udtryk for manglende vilje til at sætte handling bag de smukke ord.

Derfor må jeg sige, at den bebudede handlingsplan for forebyggelse i 1988, som vel er det mest konkrete bud, der overhovedet gives i redegørelsen, fremstår som et nøgent skelet.

I bestræbelserne på at styrke den forebyggende indsats er den primære sundhedssektor af afgørende betydning, og for at sikre en bred og sammenhængende indsats bør der gennemføres nogle strukturændringer i denne. Socialdemokratiet vil i løbet af ganske få dage fremsætte et forslag om forsøgsvirksomhed med offentlige sundhedscentre, som er i stand til at arbejde tværfagligt og på tværs af sektorer, og hvor også læger indgår i det tværfaglige personale.

For at få det bedste udbytte af denne tværfaglige indsats må vi have de berørte sundhedsuddannelser samordnet, og der skal tilbydes relevant efteruddannelse til de deltagende faggrupper. Jeg vil også godt på det lokale plan fremhæve lokale forebyggelsesråd, som vi mener bør etableres i alle kommuner, forebyggelsesråd, som kan udføre informationsarbejde, tage selvstændige lokale forebyggelsesinitiativer og være med til at skabe debat om sundheden i lokalområdet, og her er borgernes aktive medvirken på samme måde som i sundhedscentrene af afgørende betydning.

Sygehusenes hovedopgave skal fortsat være en høj specialiseret behandling. Det er helt afgørende for os, at sygehusvæsenet er offentligt drevet, og at der ikke røres ved gratisprincippet. Begge dele er sundhedsministeren tavs om i sin redegørelse.

Fremtidens behandlingskrav klares ikke alene ved rationalisering, effektivisering, rammestyring, og hvad man nu ellers kan kalde det. Jeg vil godt understrege, at efter vores mening er der behov for, at der tilføres sygehusvæsenet yderligere ressourcer. Årsagerne er mange, de er velkendte, og jeg skal kun repetere nogle enkelte.

Effekten af den forebyggende indsats, vi nu gerne skulle have sat i gang rundt i landet, vil selvfølgelig først slå igennem senere. Vi ser og-

så en stigende ældreandel i befolkningen, vi har stadig bedre behandlingsmuligheder, vi har en stadig større bevidsthed i befolkningen om behandlingsmuligheder, vi ser nye sygdomme i vores samfund – her kan jeg blot nævne AIDS som et eksempel – og de eksisterende ventetider i vores sygehusvæsen bør naturligvis nedbringes. Derfor er der brug for yderligere ressourcer.

Jeg synes også, visse alternative behandlingsmetoder, som tilsyneladende har vist gode resultater, må have vores bevågenhed. Vi må i forhold til sygehuskommunerne sørge for, at de får en reel – også økonomisk – mulighed for at opfylde de berettigede behandlingskrav.

Den prioritering af undersøgelser og behandlinger, som under alle omstændigheder skal foretages, må afgøres politisk. Den faglige økonomiske styring, der vil være i vores sygehusvæsen, skal ikke erstatte det overordnede politiske ansvar, et ansvar, som vi også er villige til at påtage os.

I øvrigt glæder det mig meget, at etikken har fået en så fremtrædende plads i sundhedsministerens redegørelse. En af de store udfordringer til et sundhedsvæsen i de kommende år ligger vel netop i at tackle de etiske problemer, som ny teknologi og nye behandlingsmuligheder giver os.

Min grundholdning er, at den enkelte patient selv skal træffe et valg. Den behandling, der kan opleves livsforlængende og livsforbedrende for den ene patient, kan blive opfattet som en meningsløs livsforlængende lidelse af den anden. Men patienten må naturligvis have et godt grundlag at beslutte sig på, og derfor må der i vores sygehusvæsen være tid til at diskutere behandlingsmuligheder, komplikationer og bivirkninger med den enkelte patient og de pårørende.

Nogle enkelte bemærkninger om Grønland. Jeg vil opfordre sundhedsministeren til at medvirke til, at Grønlands store sundhedsmæssige problemer løses på en forsvarlig måde. Der skal i virkeligheden meget begrænsede midler til for at vende en truende udvikling for det grønlandske folk.

Hr. Rosing vil senere i eftermiddag sige nogle ord om den sundhedsmæssige situation i Grønland og om, hvilke tiltag der bør iværksættes for at rette op på sundhedstilstanden.